

Lokaal Retailbelang is een samenwerkingsverband van brancheorganisaties vallende onder de Nationale Winkelraad van MKB Nederland:

lokaal
retail
belang

KIES VOOR SAMENWERKEN AAN VITALE BINNENSTEDEN EN DORPSCENTRA

Aan: Besturen en fracties politieke partijen actief in de provincie Drenthe
Cc: Griffie Provincie Drenthe en gedeputeerde Henk Brink

Datum: Assen, 27 juli 2022
Onderwerp: Input verkiezingsprogramma Provinciale Statenverkiezingen 15 maart 2023

Geachte fracties en besturen,

Binnenkort start u met het opstellen van uw verkiezingsprogramma voor de provinciale statenverkiezingen op 15 maart 2023. Graag vragen wij u vanuit het **Drents netwerk voor centrumgebieden, VNO-NCW MKB Drenthe alsmede vanuit de betrokken Drentse gemeenten** om voor de collegeperiode 2023-2027 versterkt aandacht te blijven besteden aan vitale binnensteden, levendige dorpscentra en toekomstbestendige perifere detailhandelslocaties.

Betrokkenheid provincie Drenthe met betrekking tot retail en centrumgebieden noodzakelijk en gewaardeerd

Allereerst willen wij benadrukken dat de provincie Drenthe de afgelopen jaren een voorbeeld mag worden genoemd in de ondersteuning met betrekking tot retail en centrumgebieden. De gezamenlijke aanpak van provincie en gemeenten, gestart als Retailagenda Drenthe 2016-2019, kreeg ook vanaf 2019 een vervolg met een faciliterende rol voor de provincie in Retailagenda Drenthe. Door uitvoering van verschillende subsidies voor centrumgebieden, zoals het Binnenstadfonds, Regiostedenfonds en het herstructureringsfonds heeft deze aanpak anno 2022 al zichtbaar resultaat gehad. De sterke betrokkenheid vanuit de provincie Drenthe op ambtelijk en bestuurlijk niveau wordt daarnaast ook ervaren binnen het netwerkoeverleg van zeven centrumgebieden in Drenthe (Assen, Emmen, Hoogeveen,

Meppel, Beilen, Coevorden en Roden). Echter is er nog steeds sprake van een transformatieopgave en is het werken aan toekomstbestendige centrumgebieden nog in volle gang. De Retailagenda Drenthe zou dan ook gecontinueerd moeten worden in de periode 2023-2027. Dit is wat ons betreft ook onze hoofdboodschap; laten wij samen doorgaan op de ingeslagen weg.

Urgentie!

De urgentie om de aanpak van de Retailagenda 2016-2019 te vervolgen, is niet minder sterk geworden! Naast onderwerpen als stikstof, woonopgave, inflatie en energieprijzen mogen retail en toekomstbestendige stadscentra niet naar de achtergrond verdwijnen. Ondanks dat recente cijfers aantonen dat detailhandel en horeca het boven verwachting doen maken we ons zorgen over onze leefbare, gezellige steden, dorpen in Drenthe en onze ondernemers! Volgende COVID oplevingen, uitgestelde (belasting)betalingen en schulden, de oorlog in Oekraïne en de effecten hiervan op de economie en vooral het consumentenvertrouwen zullen hun weerslag hebben op de steden en centra. Daarnaast is er de druk vanuit (inter-) nationale digitale platforms, de problematiek van bedrijfsopvolging, de enorme krapte op de arbeidsmarkt en de transformatieopgaven die nog lang niet overal gerealiseerd zijn. Dit speelt in Drenthe ook nog steeds een grote rol.

Het Planbureau voor de Leefomgeving laat in haar publicatie 'Winkelleegstand in binnensteden voor, tijdens en na de pandemie' (David Evers, juni 2022) weten dat de verwachting was dat de leegstand van winkelruimte in binnensteden in de periode van 2020 naar begin 2022 naar 40% zou stijgen. Daarentegen is begin 2022 gemeten dat de binnenstedelijke winkelleegstand juist is gedaald dankzij beleid en steunpakketten van het Rijk. Overheidsbeleid helpt tegen leegstandontwikkeling!

David Evers stelt in dezelfde publicatie:

"Nu dat de steunmaatregelen worden stopgezet (Ministerie van Algemene Zaken 2022) kan het zo zijn dat de winkelbedrijven die kunstmatig in stand zijn gehouden alsnog failliet gaan, met een scherpe toename van de leegstand als gevolg. De mate waarin dit gebeurt hangt nog steeds af van de handelingen van gemeenten, vastgoedeigenaren, detaillisten en consumenten".

Vitale en gezonde dorpen en stadscentra zijn van cruciaal belang voor de leefbaarheid en het economisch functioneren van de provincie. Juist na het stoppen van de LANDELIJKE steunmaatregelen blijft een actieve rol van de provincie Drenthe nodig voor toekomstbestendige centrumgebieden!

De zeven aandachtspunten

Onze zeven aandachtspunten die wij graag terugzien in uw verkiezingsprogramma voor de provincie Drenthe zijn:

1. Detailhandelsvisie: Regionale samenwerking en afstemming.

Het huidige beleid vanuit provincie Drenthe met betrekking tot gemeente overstijgend detailhandelsbeleid zien wij graag voortgezet en zo nodig aangescherpt.

2. Samenvoegen en borgen van de huidige overlegstructuur.

Wij streven naar een Centrum Platform Drenthe waarin centrum- en gemeente vertegenwoordigers, aangevuld met deelname door MKB Drenthe zijn vertegenwoordigd en de coördinatie en facilitering vanuit provincie Drenthe plaats vindt.

3. Investeer in kwaliteit en professionaliteit van centrummanagement.

Ondersteun, stimuleer in professionaliteit, opleiding en financiering van centrummanagement.

4. Oog voor de publieke en sociale meerwaarde van winkels en horeca.

Winkels en horeca zijn van groot belang voor de leefbaarheid en aantrekkingskracht van de provincie Drenthe. Het zorgt voor een sociale meerwaarde in de steden en dorpen.

5. Digitalisering en innovatie stimuleren!

Stimuleer digitalisering en innovatie bij retail ondernemers en ondersteun initiatieven binnen winkelgebieden waar innovatief invulling wordt gegeven aan veranderd consumentengedrag.

6. Stimuleer de transformatieopgave.

De ingezette transformatie binnen de Drentse winkelgebieden is nog lang niet afgerond en vraagt ook voor de komende jaren een actieve ondersteuning en facilitering vanuit de provincie.

7. Arbeidsmobiliteit, bedrijfsopvolging en veerkracht.

De druk op de arbeidsmarkt, bedrijfsopvolging en algehele druk op en veerkracht van retailers maken dat ook provinciaal we hiervoor aandacht en inzet vragen.

In de bijlage zijn deze 7 punten voorzien van een nadere toelichting.

We verheugen ons op de voortzetting en versterking van het provinciale beleid en de samenwerking binnen de provincie Drenthe en vragen u om in uw partijprogramma voor de komende provinciale statenverkiezing 2023 deze punten op te nemen.

Uiteraard zijn wij bereid een nadere toelichting te geven.

Met vriendelijke groet,

Kjeld Vosjan   Binnenstadsregisseur Vaart in Assen
T +31 (0)18753656
E kjeld@vaartinassen.nl

Deze brief is inhoudelijk afgestemd met en wordt ondersteund door:

Laurens Meijer	centrummanagement Emmen
Edwin Boomsma	centrummanager Coevorden
Arnold Schuurman	centrummanager Meppel
Marc Bosscha	voorzitter Ondernemers Vereniging Beilen
Jan R. Stam	voorzitter Binnenstad Hoogeveen
Henk van Bruggen	voorzitter Vlinderstad Emmen
Johan Hummel	voorzitter Zakenkring Roden
René Kuipers	voorzitter verenigd Ondernemend Zuidlaren
Hilbert Wiechers	MKB-Drenthe

Ondersteund door:

Lokaal Retailbelang, Albert Stadman,
T +31 (0)650424909 E albertstadman@lokaalretailbelang.nl
Lokaal Retailbelang, David lansen,
T +31 (0)616072432 E davidlansen@lokaalretailbelang.nl
W www.lokaalretailbelang.nl

Lokaal Retailbelang is de samenwerking van 14 brancheorganisaties van de Nationale Winkelraad onder MKB Nederland en vertegenwoordigen 38.000 ondernemers

Bijlage en toelichting met betrekking tot de genoemde 7 aandachtspunten:

Ad 1 Detailhandelvisie: Regionale samenwerking en afstemming.

De provincie heeft een belangrijke coördinerende rol in de afstemming van retailontwikkelingen in Drenthe. Het is immers niet verstandig om forse retailontwikkelingen toe te laten, zonder dat dit integraal en in regionaal verband is afgestemd. We benadrukken hier het belang van een detailhandelsbeleid dat duidelijk gericht is op het versterken van bestaande kernen. Zie toe op een evenwichtige detailhandelsstructuur. Nieuwe perifere ontwikkelingen leveren immers leegstand op in de bestaande gebieden.

Ad 2 Samenvoegen en borgen van de huidige overlegstructuur.

Oorspronkelijk was de Retailagenda een belangrijke aanjager van het beleid en bijbehorend overleg. Vervolgens is er een informeel netwerkoverleg ontstaan voor de zeven grotere centrumgebieden, waarbij centrum-management, ondernemersverenigingen en vastgoedeigenaren kennis en ervaring delen. Dit gebeurt met de inzet van Lokaal Retailbelang en onder regie van de beleidsmedewerker detailhandel van de provincie Drenthe. Daarnaast is er overleg tussen de beleidsmedewerkers vanuit de provincie en de diverse Drentse gemeenten. Beide overleggen kennen een informeel en ad hoc karakter. In het kader van de continuïteit is een structurele vorm wenselijk waarbij beide overleggen worden geïntegreerd en de coördinatie en facilitering door de provincie Drenthe wordt opgepakt, mogelijk aangevuld met deelname vanuit MKB Drenthe (Centrum Platform Drenthe).

Ad 3 Investeer in kwaliteit en professionaliteit van centrummanagement.

Centrummanagementorganisaties brengen de gouden driehoek met gemeente, vastgoedeigenaren en ondernemers samen. Een cruciale samenwerking om de opgaven voor centrumgebieden die er liggen concreet op te pakken. Budgetten voor de inzet van een professionele centrummanager zijn lokaal vaak beperkt.

Dit terwijl deze spilfunctie medebepalend is voor de efficiënte inzet van ook uw provinciemiddelen. Een verdere professionalisering van deze organisaties door ze meer te helpen bij kennisdeling, opleiding en de financiering hiervan kan een enorme bijdrage leveren aan toekomstbestendige centrumgebieden.

Ad 4 Oog voor de publieke en sociale meerwaarde van winkels en horeca.

Voor de toeristische provincie Drenthe is het belangrijk dat naast natuur, cultuur, attracties er eigentijdse, sfeervolle en levendige centrumgebieden zijn. Ook in het algemeen belang en het woonklimaat is dit van groot belang. De centrumgebieden zien we tegenwoordig niet meer als hoofdzakelijk een economische ruimte. Winkels en horeca zijn net als stadhuizen, theaters, musea, bibliotheek en onderwijsinstellingen onverbreekbaar verbonden met de stad, die als een agora, een plek waar het sociale leven zich afspeelt, functioneert. Daarmee versterkt het de toeristische aantrekkelijkheid van de provincie Drenthe waarbij natuur en sfeervolle dorpen worden aangevuld door aantrekkelijke verblijfsgebieden in de grotere centra. Hiermee dragen deze centra, met hun lokale ondernemers, nadrukkelijk bij aan de sociale meerwaarde van de provincie.

Ad 5 Digitalisering & Innovatie; stimuleren!

Innovatie voor retailondernemers, maar ook binnen de centrumgebieden is noodzakelijk om actief in te kunnen spelen op het veranderende consumentengedrag. Deze 'innovatie', de groeiende digitaliseringsopgave en het oplopende tekort aan voldoende en goed opgeleide medewerkers in de retail en de horeca vraagt om samenwerking met het HBO en MBO onderwijs. Maar ook om een aanjagende, faciliterende en ondersteunende rol vanuit de provincie. Via 'Ik ben Drents ondernemer' zijn de programma's ook beschikbaar voor retailondernemers, maar in de praktijk maken retailers hiervan weinig gebruik, we pleiten dan ook voor gerichte programma's voor retailers binnen 'Ik ben Drents Ondernemer'. Platform 'De Nieuwe Winkelstraat' kan daarbij ingezet worden voor innovatie binnen winkelgebieden. Daarnaast kan de provincie innovatie stimuleren met learning communities en de inzet van local hero's die als koploper de gewenste ontwikkeling aanjagen en versterken.

Met elkaar zal gekeken moeten worden naar structurele, innovatieve oplossingen om ervoor te zorgen dat de Drentse centra leefbaar, aantrekkelijk en relevant blijven en daarmee een bijdrage leveren aan de brede welvaart in onze provincie. Dit is een gedeelde opgave en dat kan de sector niet alleen.

Ad 6 Transformatieopgave.

Nog altijd kent Nederland een overschot van het aantal vierkante winkelmeters, zo ook in Drenthe. De landelijke woningbouwopgave biedt deels een oplossing om tot compacte centra te komen. Leegstaand winkelvastgoed in aanloopstraten en wonen boven- en achter winkels zouden perspectief kunnen bieden om de leegstand en verloedering tegen te gaan. Tegelijkertijd een mogelijke oplossing voor de woningbouwopgave en dus de leefbaarheid te vergroten. Dit vergt een goede regie en ondersteuning vanuit een integrale provinciale aanpak.

Transformatieopgaven zijn lastige en langdurige trajecten, en verdienen derhalve ook in de aankomende collegeperiode uw volledige aandacht. Het Rijk trekt met haar Impulsaanpak Winkelgebieden hiervoor niet voor niets ruimschoots de tijd uit. Ook in het huidige regeerakkoord wordt door het kabinet aandacht besteed aan het belang van winkelstraten *“Een bruisende winkelstraat is cruciaal voor de leefbaarheid in dorpen en steden. Het kabinet gaat samen met lokale overheden aan de slag om leegstand tegen te gaan en de samenwerking tussen retail, horeca en cultuur te stimuleren. Toerisme krijgt een volwaardige plek in het economisch beleid, waarbij ingezet wordt op spreiding”*. Als toeristische provincie kan Drenthe hierin wat ons betreft ook in de komende collegeperiode een proactieve rol spelen.

Ad 7 Arbeidsmobiliteit, bedrijfsopvolging en veerkracht.

De oorlog in Oekraïne en de effecten hiervan op de economie zal zijn weerslag hebben op de binnensteden en centra. De snel stijgende inflatie zal van invloed zijn op de huren van commerciële ruimtes. Daarnaast spelen de concurrentie met (inter-) nationale digitale platforms, de problematiek van bedrijfsopvolging, de druk op de arbeidsmarkt en de eerder al genoemde transformatie-opgaven die nog niet overal gerealiseerd zijn, ook in Drenthe een grote rol. De benodigde veerkracht van de retailsector om hierop in te spelen, betekenisvol te blijven voor klanten en onderdeel te zijn van een levendige binnenstad is enorm. Al met al pleit dit onzes inziens voor een continue aandacht vanuit de provincie voor de leefbaarheid van de Drentse binnensteden en winkelcentra.